

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, 27. julija so pripeljali špeharji na 13 vozov 26 zaklanih svinj, kmetje 11 vozov novega krompirja in 19 voz čebule in kumar, 16 voz sena, 6 voz slame in 4 voze škopa. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 30 Din, krompir po 1—1.50, čebulo 3 do 4, seno 70—80, slamo 40—50, škop 1.50—1.75. Pšenica 2.50—3, ječmen 1.75 do 2, oves 1.50—1.75, koruza 2.50, ajda 2, proso 3—3.50, grah 6. Ena kokoš stane 35—40, par piščancev 25—60, race 25 do 30, gos 40—70, domači zajec 10—35. Česen je po 15, maline 8—9, grozdčije 4—5, jabolka 8—10, hruške 6—8, breskve 20, grozdje 24. Mleko 2.50—3, smetana 12—14, surovo maslo 36—40, jajca 1—1.50, med 18—20.

Marib. sejsko por. od 23. 7. Prignanih je bilo 16 konj, 25 bikov, 302 vola, 432 krav in 19 telet; skupaj 794 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 23. julija so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže Din 9—10.50, poldebili voli 8.50—9, plemenski voli 8—8.50, bikji za klanje 6.50—8, klavne krave debele 7—8, plemenske krave 5.50—7, krave za klobasarje 4—4.50, molzne krave 6—8, breje krave 6—8, mlada živina 8—9. Prodanih je bilo 446 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 95, v Italijo 31 komadov.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem dne 26. julija 1929 je bilo pripelanih 170 svinj in 1 koza; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad Din 165—190, 7—9 tednov stari 250—300, 3—4 mesece stari 380—400, 5 do 7 mesecev stari 450—600, 8—10 mesecev stari 750—800, 1 leto stari 1000—1200 dinarjev. 1 kg žive teže 10—12.50, 1 kg mrtve teže 16—18. Prodanih je bilo 91 svinj.

Na Sveti gori, občina Sv. Peter pod Sv. gorami se vrši živinski in kramarski sejem v ponedeljek, 5. avgusta 1929.

Gospodarska obvestila.

Na oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru je še nekaj mest prostih. Kmečki sinovi, ki žele vstopiti v šolo, naj pošljejo kolikove (kolek Din 25.—), lastnoročno podpisane prošnje ravnateljstvu oblastne vinarske in sadjarske šole v Mariboru najkasneje do 10. avgusta t. l.; prošnji se morajo priložiti: 1. krstni list; 2. domovnica; 3. odpustnica, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo o navedenosti pri onih prošilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. izjavo staršev, odnosno varuha, s katero se zavežejo plačati stroške šolanja; 6. obvezna izjava staršev ali varuha, ki reflektirajo na oblastni ali kak drugi stipendij, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu sprejete zneske iz javnih sredstev. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter najmanj s dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Oskrbilna zrna mesečno Din 150.—. Pridnim sinovom ubožnejših posestnikov se dovolijo popolnoma ali do polovice prosti mesta v internatu. V tem slučaju je treba podpreti prošnjo z uradno (od občinskega in davčnega urada) potrjeno ubožnim spričevalom ali izkazom pre-

moženja z navedbo družinskih in gospodarskih razmer, predpisanih davkov itd. Podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo šole.

Kmetijska razstava v Ljutomeru. Od 11. do 18. avgusta tega leta se bo vršila v Ljutomeru v zvezi z obrtno in industrijsko razstavo tudi kmetijska razstava, ki bo obsegala poleg razstave konj in goved tudi razstavo različnih kmetijskih pridelkov, strojev, umetnih gnojil, krmil in semen. Razstavnega prostora je precej na razpolago in sicer zaprtega, pa tudi na prostem. Kmetijska podružnica v Ljutomeru vabi trdke in posameznike, ki izdelujejo in prodajajo gori omenjene predmete, da se s temi udeležijo razstave in to takoj javijo na naslov podružnice. Razstavnimi predmeti naj bodo do 8. avgusta tega leta v Ljutomeru.

Trgovsko-obrtno društvo v Ljutomeru priredi od dne 11. do 18. avgusta 1929 veliko obrtno in industrijsko razstavo v Ljutomeru. Med mnogimi razstavnimi predmeti bodo razstavljeni tudi raznovrstni, najnovejši krojni vzorci.

Polom Slavenske banke je največji konkurz v Jugoslaviji. Pasiva znašajo preko 130 milijonov dinarjev. V četrtek, 25. julija se je vršil v Zagrebu zbor upnikov, ki je moral sklepati o tem, ali sprejme ponudbo upravitelja konkurzne mase o poravnavi na podlagi 22%. Na zborovanju je podal konkurzni upravitelj Slavenske banke gospod Ivica Kovačević o premoženjskem stanju konkurzne mase to sliko: 1. nabrana gotovina znaša 30.800.000 Din. 2. sigurne terjatve znašajo 7.505.000 Din. Skupaj 38.305.000 Din. Nasproti temu znašajo: 1. terjatve prvega razreda 9.105.000 Din, tako da ostane za upnike drugega razreda (119.655.000) 29.200.000 Din. Če se tem prisodi kvota 22%, dobijo samo 26.325.000 Din. Tako ostane prezadolženi banki še 2.875.000 Din. Poleg tega dobi prezadolženka še vse takozvane »nesigurne« terjatve, ki jih sama ceni 2.350.000 Din. Potemtakem bi preostalo prezadolženki še skupaj približno 5.225.000 Din. Te številke povedo jasno, zakaj se upniki upirajo taki poravnavi, posebno če se pomisli, da so upniki še zmeraj računali s tem, da bodo odgovorni faktorji še nekaj prispevali k poravnavi. Številke govore pa drugače. — Tako »poravnavi« se je nad ena tretjina upnikov, med njimi državni erar, uprla in zato z ozirom na zakonske predpise zbor upnikov v četrtek ni mogel pravno veljavno sklepati. Zakon namreč za take sklepe predpisuje štiripetinsko večino.

Upniki bivše avstro-ogrske poštne hranilnice na Dunaju se pozivajo, da prijavijo svoje zahteve glede svojih hranilnih in čekovnih vlog do 1. septembra pri upravi poštne hranilnice v Beogradu. Prijave po 1. septembru t. l. se ne bodo upoštevale. Prijavam morajo upniki poleg vložnih knjižic, odnosno poslednjih izvodov čekovnih računov in rentnih knjižic še priložiti domovnico ali potrdilo o državljanstvu v naši državi.

Izvoz jaje v Nemčijo. Ruska jaja izpodrivajo v Nemčiji vsa druga. V preteklem letu (1928) je Rusija v Nemčijo uvozila jaja 52.200 ton (l. 1927 pa 33.420 ton). Poljska je uvozila 7590 ton (l. 1927 13.730 ton), Bolgarija 9700 ton (l. 1927 11.490 ton), Jugoslavija 7720 ton (l. 1927 9339 ton), Rumunija 7730 ton (l. 1927 7760 ton), Ogrska 4500 ton (l. 1927 7100 ton). Vrednost iz-

voza jaje iz naše države v Nemčijo je padla lansko leto od 15.8 na 12.7 milijonov mark.

Nedelica — Prekmurje. Dne 20. marca t. l. je bilo pri nas ustanovljeno toli potrebno »Rodovniško društvo za vzgojo in mlečno kontrolo cikaste ali simodolske pasme«, ki je pri nas najbolj razširjena in udomačena. Kako je bilo društvo res potrebno, se vidi že na tem, da je takoj pristopilo nad 50 članov in si izvolilo sledeči odbor: Baka Stefan, posestnik v Nedelici, predsednik; Režonja Stefan, posestnik v Nedelici, tajnik; Ivan Greif, župni upravitelj v Turnišču, odbornik; Matjaž Čeh, posestnik v Nedelici, odbornik; Stefan Rušič, posestnik v Nedelici, odbornik. Odborove se je se radno vrše vsaki drugi mesec, istotako se tudi vrši redno in z veliko natančnostjo in razumevanjem mlečna kontrola. Kot prvi in veliki uspeh pa lahko zaznamuje društvo pridobitev čistokrvnega plemenjaka simodolca, ki ga je nabavilo društvo od g. Elemira Vajda v Čakovcu za kupno ceno 15.000 Din. Od tega je plačalo društvo 3210 Din, ostanek 11.790 Din pa je prispeval oblastni odbor v Mariboru. Bika-plemenjaka je izročilo društvo g. Stefanu Bakanu, predsedniku društva, v Nedelici. Vso priznanje in zahvalo pa smo dolžni za ustanovitev tega tako potrebnega društva g. ing. B. Wenku, oblast. živinorej. nadzorniku v Ormožu in g. Franu Pavlica, bivšemu okr. ekonomu v Dol. Lendavi. Oba gospoda sta požrtvovalno in neumorno prirejela v Nedelici, kot središču simodolske pasme v Prekmurju, razna živinorejska predavanja, spodbujala in navduševala posameznike k vztrajnosti, dokler nista dne 20. marca t. l. ustanovila društva. Ko se najtopleje zahvaljujemo oblastnemu odboru v Mariboru za velikodušni prispevek pri nakupu bika-plemenjaka, pa izražamo iskreno zahvalo tudi gg. ing. B. Wenku in Franu Pavlica za ves trud in ju prosimo, da se zavzameta za naše društvo tudi še v bodoče.

Izvoz iz naše države.

Več prodati kakor kupiti: to je dokaz dolga urejenega in uspešnega gospodarstva. To velja za zasebno gospodarstvo ravno tako kakor za javno, za gospodarstvo posameznika ravno tako, kakor za gospodarstvo celega naroda iz vse države. Vseposodi vidimo, kako se posamezne države trudijo ter delajo največje napore, da povečajo svoj izvoz ter ter zmanjšajo svoj uvoz. Naša država je v tem svojem stremljenju dosegla uspeh, ker se je naš izvoz začel večati in množiti.

Koliko smo izvozili?

V prvem polletju 1929 se je naš izvoz izdalno popravil. V prvih treh mescih smo radi prehode zime, ki je ovirala promet, imeli nampram lanskemu letu primanjkljaj 62 milijonov Din. V drugem tromesečju (april—junij) pa je naš izvoz bil za 364 milijonov Din večji kakor lani in za 220 milijonov Din večji kakor predlanskim. Skupno smo v prvem polletju 1929 izvozili 2.198.400 ton, za 148.000 ton več kakor leta 1927. Po vrednosti je znašal naš izvoz v letošnjem prvem polletju 2 milijardi nego lani.

Kaj izvažamo?

Pšenice smo v prvem polletju izvozili 5019 vagonov (lani samo 8 vagonov), koruze pa 1213 vagonov (lani 252). Če k tej količini prištejemo še izvoz v drugem četrtletju preteklega leta, tedaj vidimo, da smo v gospodarskem letu 1928/29 izvozili 21.288 vagonov pšenice in vrednosti 36.6 milijona Din.

Izvoz pšenice in koruze se je v zadnjih gospodarskih letih gibal (v milijonih Din) takole: 1925/26. pšenica 753.1, koruza 1848.6, skupaj 2401.7; 1926/27. pšenica 658.1, koruza 600.8, skupaj 1258.9; 1927/28. pšenica 67.0, koruza 35.4, skupaj 102.4; 1928/29. pšenica 622.8, koruza 36.6, skupaj 659.4.

Kar se tiče deželnih pridelkov, opazamo pri njih zaradi slabe letine nazadovanje izvoza fižola in češpelj. V prvem polletju tega leta smo izvozili le za 11.1 milijona Din fižola napram 25.7, odnosno 36.8 milijona Din v prvem polletju 1928. in 1927. Češpelj smo izvozili za 12.8 milijona Din napram 37.6 in 44.2 milijona Din v odgovarjajočih razdobjih leta 1928 in 1927. Izvoz vina (15.1 milijona Din) se je gibal v mejah zadnjih let, izvoz svežega sadja pa je znašal 5.5 milijona Din napram 8.4 in 5.3 milijona Din v l. 1928 in 1927. Hmelja smo izvozili za 20 milijonov Din (lani za 41.5), konoplje pa za 44.2 milijona Din napram 23.2 in 51.5 milijona Din v odgovarjajočih razdobjih leta 1928 in 1927. Krompirja smo izvozili le za 0.9 milijona Din (lani 1.9), opija pa za 29.1 milijona Din (lani le za 8.3).

Izvoz živine je bil še precej zadovoljiv, le izvoz svinj je ponovno nazadoval. V prvem polletju leta 1927 se je izvoz svinj dvignil na 201 milijon Din, toda že lani je v istem razdobju padel na 176.5, letos pa celo na 114 milijonov Din. To nazadovanje je deloma posledica velikih carinskih ovir v izvoznih državah. Izvoz konj (55.6 milijona Din) se je gibal na višini zadnjih let, izvoz goveje živine pa se je napram lani dvignil od 188 na 141 milijonov Din. Precejšnje nazadovanje opazamo pri izvozu drobnice, ki je znašal le 12.9 milijona Din napram 26.3 milijona Din lani in 80.7 milijona Din predlanskim. Izvoz perutnine, ki se je v prvem polletju preteklega leta dvignil na 22.5 milijona Din, je zopet nazadoval na 17.9 milijona Din. Izvoz mesa ki je zadnja tri leta močno nazadoval, pa se je zopet dvignil od 47.7 na 96.8 milijona Din, dočim je izvoz izdelkov od mesa ponovno padel na 5.9 milijona Din (v prvem polletju 1928 smo izvozili še za 19.7 milijona Din izdelkov od mesa).

Zalostna slika se nam nudi, če primerjamo razvoj izvoza jaje. Od prvega polletja 1928, ko smo izvozili za 386.9 milijona Din jaje, je izvoz jaje po neznanem dvigu v prvem polletju preteklega leta letos nazadoval na 225.3 milijona Din. Temu nazadovanju je deloma kriva konkurenca drugih držav na oddajnih tržiščih, deloma pa slaba letošnja produkcija. Izvoz sirovih kož je letos padel na 23.2 milijona Din, izvoz kožuhovine pa se je napram letu 1927 počel dvigniti in je v prvem polletju dosegel 25.1 milijona Din (lani 15.5, predlanskim 9.6).

Nad vse razveseljivo sliko nam nudi razvoj izvoza lesa, kakor je razviden iz naslednjega (v milijonih Din): drva: 1929 55.8, 1928 42.3, 1927 42.7, 1926 29.8; gradbeni les: 1929 697.1, 1928 610.1, 1927 453.9, 1926 453.8; pragovi hra-

stovi: 1929 73.5, 1928 62.5, 1927 41.5, 1926 23.1; pragovi bukovi: 1929 14.4, 1928 7.8, 1927 38.9, 1926 21.2; izdelki iz lesa: 1929 59.5, 1928 37.0, 1927 28.5, 1926 19.0. Skupaj: 1929 900.3, 1928 759.7, 1927 605.5, 1926 546.9.

Izvoz lesa se je v zadnjih letih neprestano dvigal in je v prvem polletju tega leta dosegel že 900 milijonov Din. Zaradi ugodnejših cen je dvig po vrednosti večji kakor po količini. Pri gradbenem lesu opazamo celo v količini nazadovanje (od 778.000 na 719.900 ton), med tem se je vrednost dvignila za 87 milijonov Din. Relativno največji prirastek izvoza vidimo pri izdelkih od lesa, katerih smo letos izvozili že za skoro 60 milijonov Din. Izvoz lesa je v prvem polletju tega leta dosegel že 30% vsega našega izvoza napram 28.3% v prvem polletju preteklega leta, 20.1% v istem razdobju 1927 in 13.9% v istem razdobju 1926.

Perutninarški kotiček.

Živinozdravnik Fr. Pirnat v Mariboru:

Napajajte perutnino!

Živalsko telo je sestavljeno iz 4 spojin, namreč iz dušičnih, brezdušičnih, nezgorljivih snovi in iz vode. Slednje je v telesu največ, namreč 50 do 70 odstotkov.

Za življenje je torej voda neobhodno potrebna.

Da kura potrebuje mnogo vode in da jo mora ravno kokoš jajčarica piti vsak dan precejšnjo množino, sledi iz dejstva, da vsebuje njeno telo 55 odstotkov, posamezno jajce pa 65 odstotkov vode.

Kokoš, ki mora trpeti žejo, bo torej vse kakor znesla manj jajc kakor ona, katera je ob vsakemu času oskrbljena z dobro pitno vodo.

Pri nas je žal še mnogo gospodinj, ki ne znajo ceniti potrebe vode za perutnino in prav redka so dvorišča, kjer je najti posebno posodo za vodo, namenjeno le kuram.

Ko sem pred leti svinje varstveno cepil proti rdečici in moral izjemoma prenočevati izven doma, da prihodnjega dne na vse zgodaj nadaljujem svoje delo, dokazal sem živo potrebo vode za kokoši marsikateremu gospodarju in njegovem dvorišču.

Med domačo perutnino so namreč ravno kokoši, ki kot prve zapuščajo že ob sytanju svoja navadna soparna prenočišča. Začuden je zmajeval redno vsak go-

spodar z glavo, ko sem mu s prstom pokazal to in to, ono in ono kokoš, kako s kljunom srebrje rosne kapljice po travnatih bilkah, kjer so se bile nabrale tekom hladne noči.

Poslavljaljočemu se od gostoljubne hiše pa mi je gospodar obljubil, da bo čim prej iztesal posebno koritce, katero bo večkrat na dan napolnila s svežo vodo njegova milosrdna hčerka Ančica, odnosno Micika, ki pomaga svoji materi pri oskrbovanju perutnine.

Gospodinje in mladenke! Pomnite, da žela povzroča ubogim živalim muke, njihovim lastnikom pa gospodarsko škodo!

Oškodovan in kregan. V starejših časih je bila v bogoslovju lepa navada. Kar je dobil kedo dobrega za slovesne še dneve, je moral deliti s tovariši. Ake tega ni storil in se hotel udati samopasni skoposti, sta mu pijača in jestvine izginile. Poštni uslužbenec je izročil tovarišu precejšen zabojček. Vprašal sem ga, kaj so ti poslali od doma? Odrezal se je: »Perilo.« Takoj sem sumil, da se je skregal pri odgovoru z istino, ker je bil znan škrtljavec. Ovadil sem ga za prve čase krščanstva vnetim tovarišem. Sklep je bil: Izpili mu homo, kar je vtajil in jaz moram izvochniti, kam skriva ključ od pulta. Po večerni molitvi, ko je bil čas za nočni počitek, se je prijatelj zmužal v sobo. Skozi luknjico na ključavnici sem pazil nad 1 uro, predno je zaklenil pult. Dognal sem, da je dobil 6 slatinšekov jeruzalema in je pil le en kozarec. Namenil je žlahtno kapljico za lastni želodec in gotovo za cele tedne. Ko je zaklenil steklenice, je vzel izpod pulta nove čevlje. Iz enega je potegnil, da bi ostali dolgo v lepi obliki, kopito, pod to skrli ključ, nanj kopito in čevlji na navadno mesto. Ko je izginil preko kora v spalnico, smo se podali na delo. Kar je bilo hranjenega za tedne in enega človeka,

Mož v sivi suknji.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisalec B. Orczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

Sledili so mu do moje palače, ga prijeli in poslali nazaj na Angleško. Moje stanovanje so obrnili narobe, preiskali vsak kotiček in pobrali vsak listič, ki se jim je zdel sumljiv. Mislim, da življenje mi bodo pustili, pa v prežnanstvo moram tekom 24 ur.

Ker pa vedo, da smo si dobri prijatelji, in ker jim je tudi par vaših pisem v roke prišlo, zato ne dvomim, da bodo tudi vas obiskali. Koj ko torej dobite moje pismo, uničite vse papirje, ki bi vam mogli le količkaj škodovati. Nič vam ne bodo mogli, če ničesar ne najdejo.

Bog vas obvaruj! Upajmo na boljše čase!

Molče je strmela Konstanca v ogenj, ko je mati prebrala pismo, njena usta so se še tesneje stisnila.

»In za vse to,« je črez nekaj časa dejala ponasi in sanjavo, »za vse to gorje, za vsa ta poniževanja se smemo zahvaliti tistemu malemu, ne-

navadnemu človeku, ki o njem pravijo, da je tajni zaupnik Bonapartovega vsemogočnega notranjega ministra —«

» — in ki je človek brez imena!« je pri-
djala markiza in iz vsake besede je gorelo grenko zaničevanje. »Suhljato, brezpomembno človeče, brezbarven kakor njegova siva suknja!«

»Ampak — drzen, duhovit in neizprosni!« je dejala deklet. Sinjemodre oči so se ji zasvetile in iz njenih besed je bilo slišati nekaj kakor ob-
čudovanje.

»Sovražim ga, tega človeka!« je dejala mar-
kiza.

»Up za upom nam uničuje!« je pravila hčer-
ka otožno in tiho. »Srebrna noga, gospod St. Tro-
pèze, je mrtev, Španjolec je v ječi, Marija Vaillant
je popolnoma polomila s svojim poskusom, gro-
fica de Romaine je v ječi, monsignor v prežnan-
stvu — In povsod je imel ta — mož v sivi suknji
svoje prste vmes. Strašen človek —!

Ali ni več junaka med moškimi,« je končala
in njeno vitko telo je vztrepotalo v burni, čudni
strasti, »ali ga ni med nami, ki bi rešil kralja
teka — sovražnika?«

NA POLJANI — slobodna Melbora povest, ki
zopet na razpolago. Vasko
najlo še tovrstno prebere! Stane Din 25, rezane Din 36, Naroči
se v tiskarst. št. Cirila v Mariboru.